

ที่ สธ ๐๔๑๑.๔/ว ๓๔

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินมาตรการป้องกันผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคไข้เลือดออก

เรียน **ประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย**

สิ่งที่ส่งมาด้วย สถานการณ์และมาตรการป้องกันผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคไข้เลือดออก จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยสถานการณ์โรคไข้เลือดออก จากข้อมูลการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗ มีแนวโน้มเกิดการระบาดของโรคอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๖ โดยมีผู้ป่วยสะสมจำนวน ๑๕๘,๗๐๕ ราย ผู้เสียชีวิตจำนวน ๑๘๑ ราย อัตราป่วยตายร้อยละ ๐.๑๑ ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๑๔๑ ราย และอายุน้อยกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๔๙ ราย และในช่วง ๒ สัปดาห์แรกของปี ๒๕๖๗ ยังคงมีผู้เสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรงและเสียชีวิต ได้แก่ ภาวะอ้วน มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคไต เป็นต้น ติดสุราเรื้อรัง ผู้หญิงมีประจำเดือนรับประทานยาหรือได้รับยาฉีดกลุ่มต้านอักเสบชนิดไม่ใช้สเตียรอยด์ (NSAIDs) จากคลินิกหรือร้านขายยา รวมทั้งการไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลซ้ำ

กระทรวงสาธารณสุข จึงขอความร่วมมือเร่งดำเนินมาตรการป้องกันผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคไข้เลือดออก ดังนี้

๑. สื่อสารไปยังประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงเสียชีวิต เช่น ผู้ที่มีโรคอ้วน ผู้มีโรคประจำตัว (เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง) หากมีไข้สูงเกิน ๒ วัน ควรไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลทันทีแนะนำให้รับประทานยาพาราเซตามอล เพื่อลดไข้ ห้ามรับประทานยาประเภท NSAIDs เช่น ไอบูโพรเฟน แอสไพริน ไดโคลฟีแนค โดยเด็ดขาด

๒. สื่อสารไปยังคลินิก ร้านขายยา งดจ่ายยา NSAIDs เช่น แอสไพริน ไอบูโพรเฟน ไดโคลฟีแนค เป็นต้น ในผู้ป่วยที่มีอาการไข้สูง เนื่องจากอาจป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก หากได้รับยาดังกล่าวมีโอกาสเกิดอาการรุนแรงและเสียชีวิตได้

๓. ในสถานพยาบาลพิจารณาเปิดจุดคัดกรองโรคติดต่อมาโดยง่าย เช่น dengue corner เพื่อคัดกรองผู้ป่วยที่มีอาการเข้าข่ายโรคไข้เลือดออก ให้ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างรวดเร็ว ในกรณีผู้ป่วยนอกต้องให้คำแนะนำอาการที่ต้องกลับมาโรงพยาบาล รวมทั้งวิธีการป้องกันตนเองจากยุงกัด และใช้ยาทากันยุง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความร่วมมือในเรื่องดังกล่าวต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

๐๗๐๗

(นายพงศธร พอกเพิ่มดี)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

กองโรคติดต่อมาโดยแมลง

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๓๐๓ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๔๒๒

สถานการณ์และมาตรการป้องกันผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคไข้เลือดออก

กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง

มกราคม ๒๕๖๗

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก จากข้อมูลการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗ มีแนวโน้มเกิดการระบาดของโรคอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๖ โดยมีผู้ป่วยสะสมจำนวน ๑๕๘,๗๐๕ ราย ผู้เสียชีวิตจำนวน ๑๘๑ ราย อัตราป่วยตายร้อยละ ๐.๑๑ ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๑๔๑ ราย และอายุน้อยกว่า ๑๕ ปี จำนวน ๔๙ ราย และในช่วง ๒ สัปดาห์แรกของปี ๒๕๖๗ ยังคงมีผู้เสียชีวิตอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรงและเสียชีวิต ได้แก่ ภาวะอ้วน มีโรคประจำตัวเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคไต เป็นต้น ดิคลูราเรอรั้ง ผู้หญิงมีประจำเดือนรับประทานยาหรือได้รับยาฉีดกลุ่มต้านอักเสบชนิดไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSAIDs) จากคลินิกหรือร้านขายยา รวมทั้งการไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลซ้ำ

ประเมินความเสี่ยง จากรายงานการพยากรณ์โรคไข้เลือดออกในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ คาดการณ์ว่าจะพบผู้ป่วยจำนวนมากว่า ๒๐๐,๐๐๐ ราย และมีแนวโน้มเกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง โดยยังคงพบค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย House Index มากกว่า ๕ (HI) สถานที่ที่พบลูกน้ำยุงลายมากที่สุด ได้แก่ วัด โรงงาน และโรงเรียน

มาตรการป้องกันผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคไข้เลือดออก ควรดำเนินการอย่างเข้มข้น ดังนี้

๑. สื่อสารสถานการณ์โรคไข้เลือดออก ไปยังสถานพยาบาลภายในจังหวัด เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ตระหนักถึงผู้ป่วยที่มารับการรักษา อาจป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก ควรให้การวินิจฉัยและรักษาตามแนวทางการรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกโดยเร็ว เพื่อลดโอกาสเกิดอาการรุนแรงและป้องกันการเสียชีวิต

๒. สื่อสารไปยังคลินิก ร้านขายยา งดจ่ายยา NSAIDs เช่น แอสไพริน ไอบูโพรเฟน ไดโคลฟีแนค เป็นต้น ในผู้ป่วยที่มีอาการไข้สูง เนื่องจากอาจป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก หากได้รับยาดังกล่าวมีโอกาสเกิดอาการรุนแรงและเสียชีวิตได้

๓. สื่อสารไปยังประชาชนทุกกลุ่มให้ทราบสถานการณ์และความรุนแรงของโรค โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงเสียชีวิต เช่น ผู้ที่มีโรคอ้วน ผู้ที่มีโรคประจำตัว (เช่น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง) หากมีไข้สูงเกิน ๒ วัน ควรไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลทันที แนะนำให้รับประทานยาพาราเซตามอล เพื่อลดไข้ ห้ามรับประทานยาประเภท NSAIDs เช่น ไอบูโพรเฟน แอสไพริน ไดโคลฟีแนค โดยเด็ดขาด

๔. ทบทวนทำเนียบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทั้งกุมารแพทย์และอายุรแพทย์ในระดับจังหวัด และจัดระบบการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลในลำดับสูงขึ้นไปอย่างเหมาะสม

๕. กรณีที่พบผู้ป่วยไข้เลือดออกเสียชีวิต ให้ทำ Dead case conference ทุกราย ภายในเวลา ๗ วัน เพื่อหาปัจจัยเสี่ยง สาเหตุของการเสียชีวิต และแนวทางในการป้องกันการเสียชีวิต

๖. ให้สถานพยาบาลพิจารณาเปิดจุดคัดกรอง (dengue corner) เพื่อคัดกรองผู้ป่วยที่มีอาการเข้าข่ายโรคไข้เลือดออกให้ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างรวดเร็ว ในกรณีผู้ป่วยนอกต้องให้คำแนะนำอาการที่ต้องมากกลับมาโรงพยาบาล รวมทั้งแนะนำวิธีการป้องกันตนเองจากยุงกัด และใช้ยาทากันยุง

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก

แนวทางการวินิจฉัยและรักษาไข้เลือดออก

การจ่ายยาหากันยุงให้ผู้ป่วยไข้เลือดออก